

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry

Yhdistyskysely 2017

Lähetimme jäsenyhdistyksillemme sähköisen webropol-kyselyn tammikuussa 2018. Kysely lähetettiin tukiyhdistysten sihteereille, puheenjohtajille ja muille toimihenkilöille, joiden yhteystiedot löytyvät jäsenrekisteristämme. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää yhdistysten toimintamuotoja ja toiminnan muutoksia vuoden aikana. Halusimme myös selvittää kattojärjestön yhdistyksille suuntaamien tukien merkitystä ja yhteistyön vaikutusta toimintaan.

Kyselyyn vastasi 90 yhdistystoimijaa 85 yhdistyksestä. Koska vain noin puolet yhdistyksistä vastasi kyselyyn, on erityisesti määrällisiin tuloksiin suhtauduttava suuntaantavina koko järjestöstä puhuttaessa.

Kyselyyn jätti vastaamatta 81 yhdistystä. Näistä 19 yhdistyksellä oli jäseniä 100-300 ja yhdellä yhdistyksellä oli jäseniä yli 300. Moni jäsenmäärältään suhteellisen suuri yhdistys jätti vastaamatta kyselyyn.

Yhteistyötä

Tukiyhdistysten yhteistyö muiden tahojen kanssa on edelleen hieman lisääntynyt. Seurakunnat olivat yhä yhdistystemme yleisin yhteistyökumppani. Ammattihenkilöiden kanssa tehty yhteistyö oli hieman vähentynyt edellisestä vuodesta.

Tukiyhdistysten keskinäinen yhteistyö sekä yhteistyö muiden paikkakunnan tai alueen yhdistysten kanssa oli puolestaan hieman lisääntynyt vuodesta 2016. Yhteistyötä tehtiin yhtä paljon riippumatta siitä, oliko kyseessä tukiyhdistys vai joku muu yhdistys. Paikallisten Me Itse -ryhmien kanssa yhteistyötä tehtiin edellisen vuoden mukaisesti.

Kyselyyn vastanneista yhdistyksistä ainoastaan muutama ilmoitti, että yhdistyksellä ei ole ollut paikallisia yhteistyökumppaneita.

Yhdistysten yhteistyötä on tukenut Tukiliiton myöntämä yhdistystuki. Aika haastaa -toimintana alkaneen toiminnan tavoitteena on ollut tukea yhdistysten keskinäistä yhteistyötä. Yhdistyksille myönnetty taloudellinen tuki koettiin yhteistyölle merkittävänä ja noin 60 prosenttia vastanneista koki sen erittäin hyödyllisenä.

Yhdistystuki sai kyselyssä kauttaaltaan useita positiivisia kommentteja.

Vaikuttamista

Yhdistykset nostivat vuoden tärkeimmäksi toiminnakseen retkiä, tapahtumia sekä yhteistyön lisääntymisen ja vaikuttamistyön.

”Kaikki yhteiset kokoontumiset ja tapahtumat koetaan tärkeäksi.”

”Yhteistyön kehittäminen kaupungin muiden tukiyhdistysten (liitoskunnat) kanssa.”

”Vaikuttamistoiminta, jossa Me Itsen jäsenet ovat tuoneet omaa ääntään kuuluviin ja heidän elämäänsä ”näkyväksi.””

”Oikeuksien valvonta mm. soteryhmiin osallistuminen, työpaikkojen saanti kehitysvammaisille henkilöille (SOK), tilapäishoidon järjestäminen, leiritoiminnan järjestäminen, harrastekurssien järjestäminen, vanhempain vertaistukiryhmien järjestäminen, tiedottaminen, virkistystoiminta, jne jne.”

”Osallistumiskynnystä yhdistyksen toimintaan ja tapahtumiin on pyritty madaltamaan. Yhteistyöverkostot ovat kasvaneet.”

”Lukuisat vapaa-ajan tapahtumat: konsertti-, tanssi ja teatterimatkat, retket, leiri, juhlat (esim. Suomi 100), Kulttuurikutsu yhteistyössä alueen muiden tukiyhdistysten kanssa.”

”Erialaisten vapaa-ajan toimintojen mahdollistaminen kehitysvammaisille ja heidän läheisilleen. Toiminta tuo vaihtelua arkeen ja kokoaa porukkaa yhteen.”

Vastanneista yhdistyksistä 86 prosenttia ilmoitti edunvalvonnan ja vaikuttamistoiminnan laajentuneen tai pysyneen ennallaan (2016: 78 prosenttia). Paikallisen yhteistyön määrän peräti 93 prosenttia yhdistyksistä ilmoitti pysyneen ennallaan tai laajentuneen.

Lisäystä vuoteen 2016 oli myös nuorille ja aikuisille suunnatussa toiminnassa sekä jäsenmäärissä.

Yhteistyö rakentaa osallisuutta

Yhdistysten ja Me Itse -ryhmien yhteistyö on lisääntynyt edellisestä vuodesta. Vuonna 2016 kuusi prosenttia vastanneista ilmoitti yhdistyksen ja Me Itse ryhmän yhteistyöstä ja nyt yhteistyötä oli 20 prosentilla vastaajista.

Me Itse ryhmien henkilöitä on esimerkiksi joidenkin yhdistysten hallituksissa edustettuina. Yhteistyö näkyy yleisimmin tapahtumissa, esimerkiksi Teemaviikolla. Lisäksi yhdistykset tukevat ryhmien toimintaa antamalla kokoustiloja käytettäväksi ja avustamalla taloudellisesti ryhmien toimintaa.

Monen yhdistyksen alueella ei vielä ole toimivaa Me Itse ryhmää, joka voisi tuoda kehitysvammaisten henkilöiden omia toiveita ja tarpeita kuuluville. Ryhmän perustamiseen tarvittaisiin vapaaehtoinen taustatukihenkilö. Me Itse ry:n toiminnasta oltiin kiinnostuneita ja toiveita yhteistyöhön oli runsaasti.

Kysyttäessä mahdollisia kattojärjestön tukimuotoja kehitysvammaisten henkilöiden mahdollisuuksiin toimia paikallisesti ja alueellisesti, yleisin ehdotus oli tuki yhdistysten ja Me Itse ryhmien yhteistyölle. Erityisesti tuli mainintoja taloudellisen tuen tarpeesta.

”Vastaavalla tavalla kuin nykyisinkin eli tukemalla paikallisten Me Itse -ryhmien ja tukiyhdistysten yhteistyötä.”

”Odotamme Me Itseltä koulutusta järjestötyöhön ja edunvalvontaan.”

”Ei ole paikallista Me Itse -ryhmää. Meitä aktiiveja on vähän ja meiltä puuttuu voimavarat järjestää Me Itse -toimintaa. Jospa yhdistyksen toiminnasta vastaaviksi saataisiin nuorempia vanhempia ja läheisiä, meistä konkareista voisi vielä joku innostua Me Itse -toiminnan taustatueksi. Me Itse -toiminnassa päärooli lienee aikuisilla kehitysvammaisilla henkilöillä, joten en usko, että joku nuorempi läheinen edes lähtisi ohjaamaan ryhmää, johon oma perheenjäsen ei osallistu. Ehkäpä herättävä artikkelisarja yhdistysten ja Tukiliiton tulevaisuudennäkymistä Tukiviestissä voisi olla paikallaan. Lähtökohtana voisivat olla ne kommentit, joita tähän kyselyyn saatte.”

”Vinkkejä toimintamahdollisuuksiin ja yhdistykselle ja esim. Me Itse -ryhmälle suunnattua yhteistä koulutusta.”

”Me itse toiminnasta pitäisi saada enemmän tietoa. Myös vanhemmille tietoa, että uskaltavat antaa nuoren itse osallistua ja päättää heille kuuluvista asioista.”

Yhdistysten muissa kommentteissa osallisuuden vahvistamiseksi korostui tukihenkilöiden ja avustajien tarve. Kattojärjestöltä toivottiin koulutusta ja tiedon jakamista, jotta kehitysvammaiset henkilöt voisivat osallistua tasavertaisina paikalliseen vaikuttamiseen ja muun muassa harrastustoimintaan.

”Tarvitaan tukihenkilö ja kaveritoimintaa, että useampi pääsee esim. kuntayhtymän asuntoloista silloin kuin haluaa mukaan vaikka ravintolan karaokeen eikä vain kun kaikki lähtee.”

”Kattojärjestö voisi tukea ja antaa infoa henkilökohtaisille avustajille, jotta he voisivat mahdollistaa kehitysvammaisen henkilön osallistumisen tasavertaisesti paikallisiin ja jopa yhteiskunnallisiin tapahtumiin ja harrastuksiin. Eivät vanhemmat eikä palvelutalojen henkilökunta pysty siihen, eikä resurssit riitä.”

”Kertoa paikallisille työnantajille kehitysvammaisten ihmisten palkkaamisesta töihin.”

”Yhdistyksemme lisää yhteistyötä tulevaisuudessa kehitysvammaisten henkilöiden kanssa. Esim hallituksen kanssa järjestetään yhteinen keskustelutilaisuus.”

Kattojärjestön tuki yhdistyksille

Kattojärjestön tieto ja tuki koettiin tärkeiksi. Eniten (81 %) vastaajat ilmoittivat käyttäneensä keskitettyä jäsenrekisteriä ja jäsenmaksulaskutusta. Aluekoordinaattoreiden neuvonta ja ohjaus sekä yhdistyksille suunnattu toimintaraha oli yli puolella vastaajista käytössä.

Kattojärjestön tukea kommentoitiin runsaasti. Keskitetty jäsenrekisteri ja jäsenmaksuperintä saivat kiitosta ja niiden koettiin helpottavan yhdistysten rutiineja.

Yhdistyksille jaettava taloudellinen tuki eli toimintaraha sai myös runsaasti positiivisia kommentteja.

”Jäsenrekisteri ja laskutus selkeyttänyt jäsenasioiden hoitoa.”

”Perhetapahtuman järjestäminen yhteistyössä, jäsenrekisterin ja laskutuksen ylläpito, helpottaa pienen yhdistyksen vapaaehtoistojen vastuita.”

”Jäsenrekisteripalvelut kokonaisuudessaan, lakineuvonta, kumpikin ollut laadukasta ja tärkeää palvelua.”

”Aluekoordinaattoreiden tarjoama ilmainen koulutus ja etäneuvonta.”

”Yleisestä yhteistyöstä kansalaistoiminnan kanssa. Paikalliset Me Itse ryhmät ovat esimerkiksi löytäneet paremmin kontakteja paikalliseen tukiyhdistykseen. Aluetreffit loistava juttu!!!”

”Ehdottomasti Toimintaraha. Muuten pienellä yhdistyksellä ei ole mahdollisuutta järjestää mitään joka maksaa itse yhdistykselle jotain.”

”Toimintaraha mahdollisti retkiä ja osallistumista. Jäsenrekisteripalvelut ovat ehdottoman tärkeitä. Sihteeri oli aluetreffeillä.”

”Taloudellinen tuki ehdottomasti tärkein. Yhteistyön aktivoiminen Tukiliiton aluekoordinaattorin ja yhdistyksemme toiminnanohjaajan ja puheenjohtajan kanssa ollut hyvää. Odotukset tuleville vuosille positiiviset esim. yhteisten koulutusten osalla.”

”Taloudellinen tuki toimintarahan puitteissa on mahdollistanut kolmen Koillismaan yhdistyksen yhteistyön ja yhteiset tapahtumat. Myös teemaviikon tuki oli mukava saada.”

”Aluetreffit ja tilauskoulutukset tarjoavat mahdollisuuksia ja ideoita yhdistyksen kehittämisen ja edunvalvonnan kannalta.”

Yhdistysten viestit kattojärjestölle

Vuoden 2016 tavoin viesteissä ei nyt noussut esiin sote huolia eikä mainintoja kilpailutukseen liittyen.

Yleisimmät huolten aiheet koskivat pienten yhdistysten toiminnan jatkumista.

”Meillä on pieni yhdistys ja jäsenet ovat jo iäkkäitä. Uusia jäseniä ei saada.”

”Resurssit toimia laajemmin ovat pienellä paikkakunnalla vähäiset. Uusien toimijoiden saaminen mukaan on vaikeaa.”

”Toivon kattojärjestön ottavan huomioon pienet yhdistykset, jotka tekevät talkootyötä rahoittaakseen yhdistyksen toiminnan, saadakseen jotain virkistystä alueensa kehitysvammaisille, ja että tukipiirejä ei lopeteta, koska se on lähempänä meitä pieniä yhdistyksiä.”

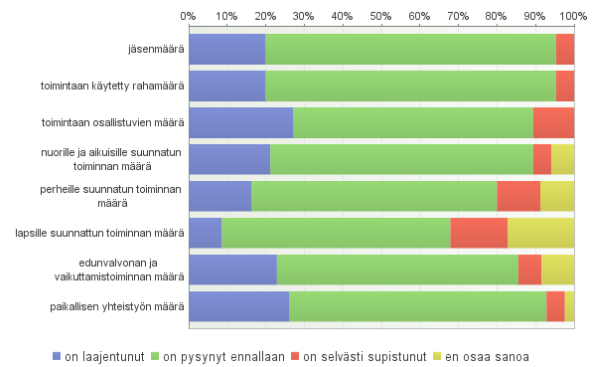
”Taloudellisen tuen edellyttämä kahden yhdistyksen kimppa ei välttämättä ole toimivin yhtälö Sisä-Savossa.... Pienillä paikkakunnilla kv-lapsiperheitä ei ole paljoa, mielestäni olisi tärkeä yrittää löytää ja tutustuttaa perheitä toisiinsa yli kuntarajojen. Samaten kv-nuorten perheiden osalla vertaistuki olisi tarpeen yli kuntarajojen, oli kyseessä jatko-opiskelupaikat tai itsenäistyminen.”

”Toimintatuesta on ollut iso hyöty ja sen avulla on saatu kolme yhdistystä tekemään yhteistyötä keskenään. On avartanut sekä vanhempien että

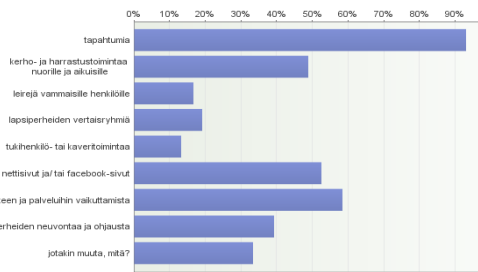
kehitysvammaisten näkökulmaa, kun on saanut tutustua uusiin ihmisiin ja tilanteisiin.”

”Yhteistyö on kehittynyt erittäin positiiviseen suuntaan Me Itsen näkökulmasta. Ne paikalliset Me itse ryhmät, jotka yhteistyötä tekevät tukiyhdistysten kanssa ovat kokeneet sen erittäin hyväksi tavaksi toimia.”

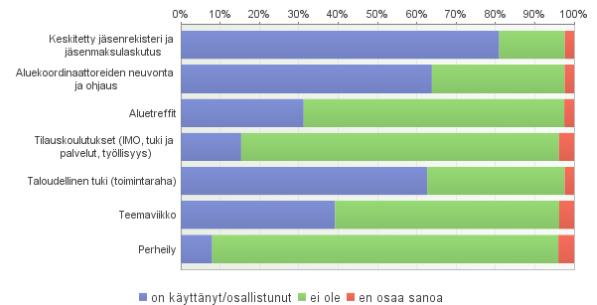
”Kiitos menneestä vuodesta. Kaikkien ammattilaisten, läheisten, omaisten ym, toimijoiden tulisi pysyä hyvin muutosten myllerryksessä ajan tasalla, etteivät palvelut huonontuisi.”

Yhdistyksen toiminnan muutos vuonna 2017 verrattuna edelliseen vuoteen? Vastaaaja 85 kpl.

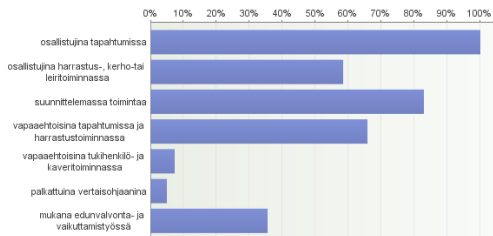
Millaista toimintaa yhdistyksessänne on ollut vuonna 2017? Vastaaaja 84 kpl.

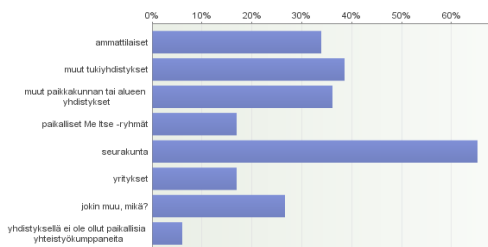
Onko yhdistys käyttänyt kattojärjestön tuottamia jäsenpalveluita tai osallistunut toimintaan vuoden 2017 aikana? Vastaaaja 84 kpl.

Kattojärjestön yhdistyksille suunnatut tuen muodot löytyvät <https://www.tukiliitto.fi/tukiliitto-ja-yhdistykset/tuemme-yhdistyksiä/>

Kooste yhdistyskyselystä 2017
Kansalaistoiminta

Millaisissa rooleissa kehitysvammaiset henkilöt ovat yhdistyksessä? Vastaaaja 82 kpl.

Kyselyyn vastanneiden yhdistysten yhteistyökumppanit. Vastaaaja 85 kpl.

